

“Azərbaycanın milli maraqları beynəlxalq aləmdə qətiyyətlə, prinsipiallıqla müdafiə edilir”

YAP Gəncə şəhər təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Naqif Həmzəyevin yap.org.az-a müsahibəsi

- Naqif müəllim, ATƏT-in Minsk Qrupu üzərinə götürdüyü öhdəlikləri uzun illərdir yerinə yetirə bilmir. Həmsədr ölkələr birtərəfli mövqe tutaraq işğalçıya dəstək verirlər. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi Rusiyanın işğalçı ölkəni silahlandırması beynəlxalq hüquqa ziddir və onun üzərinə götürdüyü missiyaya uyğun deyil.

- Azərbaycanın Ermənistanın təcavüzündən əziyyət çəkdiyi heç kimə sirr deyil. Artıq dünya ictimaiyyəti də görür ki, işğalçı Ermənistan beynəlxalq hüququn normalarını kobud şəkildə pozur, illərdir azərbaycanlılara qarşı aparılan etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində bir milyondan artıq azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb. Təbii ki, münafişənin həlli beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə əsaslanmalıdır. Bununla bağlı 1993-cü ildə Ermənistan qoşunlarının işğal edilmiş ərazilərdən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasını tələb edən 4 qətnamə qəbul edilib. Lakin Ermənistan beynəlxalq hüquq normalarını heçə sayaraq işğalçılıq siyasətinə son qoymur, əksinə, ələ keçirdiyi Azərbaycan torpaqlarında qanunsuz məskunlaşma siyasəti həyata keçirir. ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Parlamenti, Avropa Şurasının Parlament Assambleyası, Qoşulmama Hərəkatı kimi beynəlxalq təşkilatların oxşar qətnamələrinə məhəl qoymayan Ermənistan regionda sülhün bərqərar olmasına maneçilik törədir. Təcavüzkar Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdən çıxmaq istəməməsi, hətta Dağlıq Qarabağ, həmçinin onun ətrafındakı 7 rayonu işğal altında saxlaması sülhə və təhlükəsizliyə böyük təhdiddir. Təəssüf doğuran məqam ondan ibətdir ki, ATƏT-in Minsk qrupunun üzvü Rusiya Ermənistanla silah verməkdə davam edir. Torpaqlarımıza göz tikən işğalçı Ermənistan Rusiyadan aldığı silahlar hesabına regionda sülhün yaranmasına, təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə ciddi maneə yaradır. Rusiyanın ardıcıl şəkildə Ermənistanı silahlandırması onun ATƏT Minsk Qrupunun həmsədri statusuna, üzərinə düşən öhdəliklərə, 2009-cu il iyulun 10-da ABŞ, Rusiya və Fransa prezidentlərinin

“Böyük səkkizlik”in İtaliyanın Akvil şəhərində keçirilən toplantısı çərçivəsində imzalanan Dağlıq Qarabağ münafişəsinin nizamlanması ilə bağlı birgə bəyanatda, 2010-cu il iyulun 26-da ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr dövlətləri olan ABŞ, Rusiya və Fransa prezidentlərinin Kanadanın Muskok şəhərində qəbul etdikləri birgə bəyanatda əksini tapmış mövcud status-kvonun qəbul edilməzliyi prinsipinə ziddir. İyul ayının 12-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanla sərhədin Tovuz istiqamətində tərribatə əl ataraq atəşkəsi pozması, dinc əhalini atəşə tutması fonunda rəsmi Moskvanın yenə təcavüzkar ölkəyə dəstək verməsi, işğalçı hökuməti silahlandırması bunu bir daha göstərdi. Məlumdur ki, silahlandırma münafişənin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun həllinə imkan vermir, əksinə, Ermənistanı hərbi tərribatlar törətməyə həvələndirir.

- Azərbaycanın milli maraqlarını beynəlxalq aləmdə qətiyyətlə, prinsipiallıqla müdafiə edən Prezident İlham Əliyev Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə telefon danışığı zamanı hazırkı mürəkkəb geostrateji vəziyyətdə milli maraqlarımızın qorunmasının strateji əhəmiyyətinə toxunaraq, Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş vermiş toqquşmalar başa çatandan sonra iyulun 17-dən Rusiyadan Ermənistanla hərbi təyinatlı yüklərin daşınmasının intensiv xarakter almasının Azərbaycan ictimaiyyətində narahatlıq və ciddi suallar doğurduğunu diqqətə çatdırdı.

- Bütün dövlətlərlə, qonşu ölkələrlə mehriban şəraitdə, dostluq və əməkdaşlıq prinsipləri çərçivəsində siyasət yürüdən Azərbaycanın milli maraqlarının qorunması baxımından vacib olan telefon danışığında bir sıra mühüm məsələlərə

toxunulub. Bu da milli maraqlarımızın qorunması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Prezident İlham Əliyev Prezident Vladimir Putinə iyulun 12-16-da Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində Ermənistanın törətdiyi tərribat, işğalçı dövlətin növbəti təcavüz aktı nəticəsində silahlı qüvvələrinin sərhəd boyunca kəndləri və yaşayış məntəqələrini artilleriya atəşinə tutması nəticəsində bir çox evlərin dağıldığı, yararsız hala düşdüyü, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının və bir nəfər mülki şəxsimizin həlak olduğu barədə məlumat verib. Ölkə başçımız, həmçinin Ermənistanın bu hərbi hücumunun əsas məqsədinin üçüncü tərəfləri Ermənistan-Azərbaycan münafişəsinə cəlb etmək olduğunu da xatırladı. Prezident İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş vermiş hərbi toqquşmadan dərhal sonra Rusiyadan Qazaxıstan, Türkmənistan və İran İslam Respublikasının hava məkanından istifadə edərək bu günə qədər Ermənistanla daşınan hərbi təyinatlı yüklərin həcmi 400 tondan artıq olduğunu bildirib və telefon zənginin əsas məqsədinin bu məsələnin aydınlaşdırılması olduğunu vurğulayıb. Sözsüz ki, iyul ayında Ermənistan ordusunun iki ölkə arasındakı sərhəd xəttində yaratdığı hərbi-siyasi tərribatdan sonra Rusiyanın Ermənistanı silahlandırmaqda davam etməsi arzuolunmaz haldır. Ermənistanla silah göndərməsi Rusiyanın strateji müttəfiq hesab etdiyi Azərbaycanın milli maraqlarını nəzərə alması anlamına da gəlir. Rusiya Federasiyası hazırkı mürəkkəb tarixi mərhələdə Cənubi Qafqaz regionunda sülhə, təhlükəsizliyin qorunub saxlanmasına xidmət etmək əvəzinə Ermənistanı silahlandırmaq məşğuldur. Bu da hər şeydən əvvəl beynəlxalq hüquqa zidd olmaqla yanaşı, Rusiyanın ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi üzərinə götürdüyü missiyaya uyğun deyil. Münafişənin nizamlanmasında vasitəçilik missiyasını üzərinə götürən ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətsizliyi Ermənistanla işğalçı siyasətini həyata keçirməkdə qol-qanad verir, geniş imkanlar yaradır. Rusiyanın da üzv olduğu 25 ildən artıq bir müddətdə üzərinə götürdüyü vəzifəni icra edə bilməyən ATƏT-in Minsk qru-

punun fəaliyyətsizliyi bu təşkilatın inamı heçə endirib. Son hadisələr, Rusiyanın təcavüzkar Ermənistanı silahlandırması həmsədrlik institutunun tərkibində dəyişikliklər edilməsi məsələsini Ermənistanın beynəlxalq hüquq normalarını pozmasına əhəmiyyətsiz və hadisəyə dəxli olmayan söz yığınınan ibarət bəyanatlar səsləndirməklə işini bitmiş sayan ATƏT-in Minsk qrupunun buraxılmasını, onun fəaliyyətinin yenidən təşkilinə baxılmasını gündəmə gətirdi. Eyni zamanda, Minsk qrupu öz missiyasını həyata keçirə bilmirsə, o zaman həmsədrlər əvəzlənməli və Minsk qrupuna üzv olan ölkələrdən digərləri həmsədrlik missiyasını öz üzərinə götürməlidir. Bölgədəki sabitlik və əmin-amanlıq, mehriban qonşuluq siyasətinin yürüdülməsi üçün bu məsələdə ən real namizəd regionda tarixi-siyasi və mədəni məsuliyyəti olan Türkiyədir. ATƏT-in Minsk qrupunda təmsil olunan Türkiyə həmsədr ölkə qismində prosesə cəlb edilməsi daha məqsədəuyğundur.

- Naqif müəllim, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Britaniyanın BBC-nin “Hard Talk” proqramına müsahibəsində iyul ayında baş vermiş Tovuz döyüşlərində Azərbaycanı “ilk hücumu etməkdə” ittiham etdi.

- İşğalçı dövlətin baş nazirinin qeyri-peşəkərliyi, özünü komik vəziyyətə salmasının Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Prezident İlham Əliyevlə debata çıxması zamanı da şahidi olmuşduq. Bu dəfə də Paşinyan BBC-nin aparıcısı Stefan Sackurun çox düzgün və haqlı sualları qarşısında özünü rüsvay etdi. Paşinyanın BBC-yə müsahibəsində ingilis dilində zəif danışmasını, diplomatik bacarıqsızlığını ermənilərin uydurduğu “nağıl”larla örtməyə çalışması meydanlarda narıncı inqilab vasitəsilə hakimiyyətə gələn bu şəxsi çox güllünc vəziyyətə saldı. Ermənistanın təcavüzkar olması ilə bağlı bütün beynəlxalq hüquq normalarının, beynəlxalq təşkilatların qəbul etdiyi qərarların, BMT kimi bir qurumun 4 qətnaməsinin olduğu halda BBC telekanalına müsahibəsində dünya ictimaiyyətini aldatmağa çalışması Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın siyasət səhnəsindəki biabırılıqlarının davamıdır. BBC-nin “Hard Talk”

(“Çətin söhbət”) proqramında Paşinyan verilişin adından da görünürdü kimi çətin vəziyyətə düşür. Paşinyan Stefan Sackurun “siz Dağlıq Qarabağa səfərləriniz zamanı tərribatçı bəyanatlar verib hadisələri daha da gərginləşdirirsiniz?” suallarından yayınır. İşğalçı baş nazir bu suala cavab verməkdənsə, min illik tarixi olan Dağlıq Qarabağın Ermənistanın olması ilə bağlı udurma nağıllardan danışır. Peşəkər aparıcının Ermənistan Azərbaycanla qarşı təcavüz törəməsi, Ermənistan hakimiyyətinin Azərbaycan xalqından üzr istəməsi kimi sualları qarşısında işğalçı hakimiyyətin baş naziri dərəcəyə hazır olmayan şagird bənzəyir. O, vəziyyətdən çıxmaq, işğalçı əməllərinə haqq qazandırmaq üçün iyul ayında baş vermiş Tovuz döyüşləri ilə bağlı Azərbaycanı “ilk hücumu etməkdə” ittiham etməyə çalışdı. Sözsüz ki, Paşinyanın ağı yalan olan ittihamı özünün sərəmsizliyini ifşa etdi. Aparıcının “Siz özünüz son aylarda gərginliyi artıran bir sıra tərribatçı hərəkətlərə yol vermişsiniz. Məsələn, niyə siz keçən ilin avqust ayında “Stepanakert”ə (Xankəndinə) gedərək “Artsax (Siz Dağlıq Qarabağı belə adlandırırırsınız) Ermənistanıdır və nöqtə” bəyanatını etdiyiniz? Bundan sonra sizi dinləyən kütlə Ermənistanla birləşməyə dair çağırışlar etməyə başladı. Bu, Azərbaycana qarşı açıq-aydın bir tərribat idi” söyləməsi işğalçı hökumətin iç üzünü dünya ictimaiyyətinə açıq-aydın göstərdi. Hətta, verilişin internet səhifəsindəki təqdimat mətnində Paşinyan haqqında belə bir ifadə var: “O, hakimiyyəti siyasi islahatlar vədi ilə ələ keçirmişdir, bəs necə oldu ki Ermənistan hələ də köhnə müharibələrə qerq olmuş vəziyyətdədir?”. BBC-nin nüfuzlu proqramının internet səhifəsində, anonsunda, təqdimatında belə bir fikrin yer alması bir daha göstərdi ki, Ermənistanla baş verən hadisələrdə, xalqın düşdüyü acı durumda Paşinyanın yalançı vədlərinin də payı var. Eyni zamanda BBC telekanalı hay-küylə hakimiyyətə gəlmiş “siyasətçi”ni öz dili ilə ifşa etdi. Paşinyanın ənənəvi “erməni nağıl”larının BBC-nin təcürbəli jurnalının süzgəncindən keçərək yalan, cəfəngiyat olduğu aydın çəkildə dünya ictimaiyyətinə göstərildi. Bu həm də işğalçı dövlətin yanlış siyasətinə Qərbin münasibətinin dəyişdiyinin nümunəsi oldu.